

ارزیابی عملکرد شرکتهای مشاوره فنی و مهندسی کشاورزی استان کرمان در زمینه مدیریت ریسک محصولات کشاورزی

دکتر محمدرضا زارع مهرجردی*، مرتضی خدایی**، فاطمه فتحی***

چکیده

از آنجاکه منابع ریسک در فعالیتهای کشاورزی، باعث افت بازدهی محصول و نبود اطمینان در سرمایه - گذاری و ورود فناوریهای نوین به مزرعه می‌شود، توجه و پرداختن به آن، از اهمیتی حیاتی برخوردار است و به کار گرفتن تدبیرها و راهکارهای مناسب در زمینه مدیریت ریسک نیز، نیازی انکارناپذیر به شمار می‌آید. در این میان، شرکتهای مشاوره فنی و مهندسی کشاورزی می‌توانند، با بهره‌گیری از امکانات فیزیکی و انسانی، راهبردهای علمی رویارویی با ریسک را در سطح زمینهای کشاورزی، کاربردی کنند. از همین رو، در این پژوهش، به بررسی عملکرد این شرکتهای مدیریت ریسک محصولات کشاورزی استان کرمان، با بهره‌گیری از داده‌های گردآوری شده از مدیران ۳۲ شرکت در سال ۱۳۹۲ پرداخته شده است. یافته‌های این پژوهش نشان داد، شاخص عملکرد کل شرکتهای (۵/۰۱) در حد متوسطی است و این شرکتهای توانسته‌اند، در زمینه مدیریت ریسک برخاسته از عوامل زیستی یا بیولوژیکی (۶/۲۳) و تولید (۶/۳۳) موفق باشند؛ ولی در کاهش ریسک بازار (۳) عملکرد مناسبی نداشته‌اند. همچنین، نتایج پژوهش نمایان می‌کند که بیشترین عملکرد شرکتهای در زمینه مدیریت ریسک برخاسته از عوامل طبیعی، زیستی یا بیولوژیکی، تولید و بازار، به ترتیب، پیرامون: آموزش کشاورزان درباره رویارویی با خشکسالی و سرمازدگی و مانند آن، انجام آزمایشهای آب، خاک و برگ، و اطلاع‌رسانی بموقع، فراهمسازی بموقع نهادهای مصرفی در باغها و مزرعه‌ها، از جمله کودها و سموم دفع آفتها و مانند آنها، و خرید محصول از کشاورزان بوده است. در بررسی عوامل مؤثر بر عملکرد نیز، نمایان شد که متغیرهای: سابقه مدیریتی، استقبال کشاورزان از خدمات شرکتهای و حمایتهای دولت، می‌تواند در افزایش عملکرد، مؤثر باشد.

کلیدواژه‌ها:

شاخص عملکرد، مدیریت ریسک، شرکت مشاوره فنی و مهندسی کشاورزی، استان کرمان.

*دانشیار اقتصاد کشاورزی، دانشگاه شهید باهنر کرمان

** دانش آموخته کارشناسی ارشد اقتصاد کشاورزی، دانشگاه شهید باهنر کرمان.

*** دانش آموخته کارشناسی ارشد اقتصاد کشاورزی، دانشگاه شهید باهنر کرمان. E-mail: F.fathi6229@yahoo.com